

[Einar Simonsen.]

dyrkingen ikke alene kan opretholdes i det nuværende Omfang, men kan forøges væsentligt, idet jeg gør opmærksom paa, at en nominel Fastholdelse af det dyrkede Areal i Virkeligheden under Hensyn til den ringere Mængde og Kvalitet af animalsk og Kunstgødning til Jorden betyder en mindre Produktion af Sukker. Jeg vil over for den højtærede Handelsminister og de mere landbrugskyndige Medlemmer af Regeringen, som sikkert ogsaa faar med denne Sag at gøre, tillade mig i Relation til, hvad jeg før sagde om de hurtigt skiftende Forhold, vi paa saa mange Omraader er underkastet, at henstille, at Regeringen ikke stirrer sig blind paa de forholdsvis gode Dyrkningsbetingelser, der findes paa Lolland-Falster, og nøjes med at lægge disse til Grund for Bedømmelsen af Sukkerroedyrkingens Vilkaar i det øvrige sukkerroedyrkende Omraade. Sagen er nemlig den, at bliver Betingelserne for Dyrkning saadanne, at den kun bliver lønnende paa de Egne, der baade klimatisk og transportmæssigt er heldigt stillede — og det vil altsaa sige paa Lolland-Falster og i de øvrige Fabrikkers nærmeste Op-land —, da vil der uvægerligt ske en særdeles betydelig Arealreduktion, og det er dette, der bør undgaas af Hensyn til de førnævnte Forhold.

Jeg skal ikke her komme ind paa at give gode Raad med Hensyn til, hvorledes hele dette Problem bedst løses, men jeg vil blot tillade mig at henstille til Overvejelse, om der ikke var Mulighed for enten af Statskassens eller Sukkerfondens Midler at tilvejebringe en Fragtudligning, hvorved de ugunstigt stillede Roedyrkere under de nuværende vanskelige trafikale Forhold fik en vis Ligestilling med de Roedyrkere, der er saa heldige at bo i Nærheden af Fabrik eller Saftstation. Jeg skal blot til Begrundelse af denne Tanke kort anføre, at Biltransport over en Afstand af blot 12 km nu maa betales med ca. 7 Kr. pr. t mod ca. 3 Kr. før Krigen; det vil sige, ca. en Sjattedel af Roernes Bruttpris gaar til Fragtomkostninger. For Banernes Vedkommende er Forholdet knap saa galt, men det er alligevel saadan, at den Rabatordning, der før var, nu er ophævet paa Grund af den Knaphed paa Materiel, der er paa saavel Privatbaner som Statsbaner, saa Fragten nu er kommet tilbage i det gamle Leje; fra en Station som f. Eks. Holsted i Jylland betales der nu 4 Kr. 20 Øre pr. t for Fragten ind til Kolding Saftstation mod før 2 Kr. 70 Øre.

Nu vil der maaske over for Tanken

om en Fragtudligning kunne indvendes, at det netop under den nuværende Transport-situation, hvor baade Bil- og Jernbane-transporten er saa haardt anspændt, som Tilfældet er, var bedre og mere naturligt at skære de Roedyrkere helt fra, som har den lange Transport, og koncentrere Dyrkingen nærmere om Fabrikkerne og Saftstationerne. Ja, hvis man derved kunde faa et tilstrækkeligt stort Produktionsmateriale, var den Udvej maaske diskutabel, selv om der kan gøres en hel Del Indvendinger af praktisk Natur derimod; men det er min faste Overbevisning, at selv om Kontraheringen af Sukkerroer til Fabrik bliver helt fri —, hvad den i Realiteten var sidste Foraar, men der blev alligevel ikke en Forøgelse, men tværtimod en, om end lille, Formindskelse af Arealet —, vil et Forsøg paa at koncentrere Arealet omkring Fabrikkerne og Saftstationerne under de nuværende Dyrkningsforhold give til Resultat, at der sker en Arealreduktion.

Maaske er der andre og bedre Veje at gaa; jeg har blot villet gøre disse Bemærkninger for at gøre opmærksom paa Problemet, og jeg slutter med at udtale Haabet om, at det vil lykkes den højtærede Handelsminister at finde frem til en Ordning, der betinger en forsvarlig, og det vil sige en udvidet Sukkerproduktion, og at Ministeren i god Tid, og det vil sige meget snart efter Nytaar, vil søge den nye Sukkerordning gennemført. Thi ikke mindst i disse Aar er det af største Betydning, at Landbruget kan disponere i rette Tid og derved faa den danske Jord anvendt paa bedste Maade.

Ministeren for Handel, Industri og Sø-fart (Halfdan Hendriksen): De Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Einar Simonsen nu fremsatte vedrørende Grundlaget for Sukkerordningen 1943, og de Oplysninger, det ærede Medlem gav i denne Forbindelse, vil naturligvis blive taget med i de Overvejelser, som jeg gaar ind i vedrørende hele denne Sags Ordning. Jeg kan om selve Sagen sige, at de egentlige Forhandlinger, de direkte Forhandlinger mellem Sukkerroedyrkernes Repræsentanter og mig, endnu ikke er begyndt. De vil antagelig finde Sted om en Maanedes Tid eller deromkring, og til den Tid vil Spørgsmaalet jo blive aktuelt. Hvad selve Ordningen til sin Tid vil komme til at gaa ud paa, er jeg af letforstaaelige Grunde ikke i Stand til at udtale mig om, men jeg vil sige til det ærede Medlem, at den Ordning, som Regeringen vil træffe med Sukkerroedyrkerne for Aaret 1943, vil blive en retfærdig og rimelig Ordning, som den har